

СИЛАБУС
вибіркової навчальної дисципліни
(загальноуніверситетського/факультетського/кафедрального)
каталогу
ЕКОНОМІЧНА ДІАГНОСТИКА
Обсяг **3** кредити / 180 годин)

другого рівня вищої освіти

ІНФОРМАЦІЯ ПРО ВИКЛАДАЧА

*Пожуєва Тетяна Олександрівна, професор
кафедри підприємництва, торгівлі та
біржової діяльності, д.е.н., проф.*

Контактна інформація:

- номер телефону +380507184781;
- e-mail lowleyhome@gmail.com;
- головний корпус, аудиторія 358

Час і місце проведення консультацій:

*Вівторок, з 17:00 до 18:00, аудиторія 358
(посилання на он-лайн консультацію
прикріплено на платформі Moodle). При
повтряній тривоги чи виникненні обставин
непереможної сили консультація може бути
перенесена*

ОПИС КУРСУ

Навчальна дисципліна дає можливість сформувати у студентів теоретичні і практичні знання з питань особливостей виробничо-господарської діяльності вітчизняних підприємств, а також обґрунтування передумов і факторів, що становлять істотний вплив на внутрішній економічний механізм кожного підприємства; узагальнення та систематизація знань в галузі оволодіння навичками здійснення економічної діагностики за

різними напрямками для забезпечення ефективного управління підприємством; підготовка і обґрунтування конкретних практичних заходів для підвищення ефективності діяльності підприємства в конкурентних умовах господарювання.

МЕТА, КОМПЕТЕНТНОСТІ ТА РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ

1. Метою викладання навчальної дисципліни є надання знань про використання різноманітного методологічного апарату та інструментарію для визначення стану підприємства в ринковому середовищі та опрацювання комплексу заходів, спрямованих на поліпшення цього стану.

2. **Інтегральну компетентність:** Здатність розв'язувати складні задачі і проблеми у галузі підприємництва, торгівлі та/або біржової діяльності або у процесі навчання, що передбачає проведення досліджень та/або здійснення інновацій за невизначених умов і вимог.

Загальні компетентності:

ЗК 2. Вміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми.

ЗК 4. Здатність спілкуватися з представниками інших професійних груп різного рівня (з експертами з інших галузей знань/видів економічної діяльності).

Фахові компетентності:

СК 2. Здатність проводити оцінювання продукції, товарів і послуг в підприємницькій, торговельній та/або біржовій діяльності

СК 3. Здатність до ефективного управління діяльністю суб'єктів господарювання в сфері підприємництва, торгівлі та/або біржової діяльності.

СК 4. Здатність до вирішення проблемних питань і прийняття управлінських рішень у професійній діяльності.

СК 5. Здатність до ініціювання та реалізації інноваційних проектів в підприємницькій, торговельній та/або біржовій діяльності.

Очікувані програмні результати навчання:

ПР 2. Визначати, аналізувати проблеми підприємництва, торгівлі і біржової діяльності та розробляти заходи щодо їх вирішення.

ПР 4. Застосовувати бізнес-комунікації для підтримки взаємодії з представниками різних професійних груп.

ПР 8. Оцінювати продукцію, товари, послуги, а також процеси, що відбуваються в підприємницьких, торговельних та/або біржових структурах, і робити відповідні висновки для прийняття управлінських рішень

ПР 9. Розробляти і приймати рішення, спрямовані на забезпечення ефективності діяльності суб'єктів господарювання у сфері підприємницької, торговельної та/або біржової діяльності.

ПР 10. Вміти вирішувати проблемні питання, що виникають в діяльності підприємницьких, торговельних та/або біржових структур за умов невизначеності та ризиків

ПР 11. Впроваджувати інноваційні проекти з метою створення умов для ефективного функціонування та розвитку підприємницьких, торговельних та/або біржових структур.

ПЕРЕДУМОВИ ДЛЯ ВИВЧЕННЯ ДИСЦИПЛІНИ

Пререквізити навчальної дисципліни: Мікро- та макроекономічні аспекти розвитку економіки; Економічна теорія; Економіка підприємства; Економічний аналіз; Менеджмент будівельного виробництва.

Постреквізити навчальної дисципліни: Антикризовий менеджмент; Контролінг; Управління будівництвом..

ПЕРЕЛІК ТЕМ (ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН) ДИСЦИПЛІНИ

Наприклад:

Таблиця 1 – Загальний тематичний план аудиторної роботи

Номер тижня	Теми лекцій, год.	Теми лабораторних/практичних робіт або семінарів, год.
1	2	3
Змістовий модуль 1. Діагностика конкурентного середовища підприємства		
1	Предмет і завдання дисципліни, 2 год	Предмет і завдання дисципліни, 1 год
2	Діагностика конкурентного середовища підприємства, 2 год	Діагностика конкурентного середовища підприємства
3	Оцінювання стратегічного протистояння підприємств конкурентів, 2 год	Оцінювання стратегічного протистояння підприємств конкурентів
4	Діагностика конкурентоспроможності підприємства, 2 год	Діагностика конкурентоспроможності підприємства, 1 год
5	Діагностична конкурентоспроможність продукції, 2 год	Діагностична конкурентоспроможність продукції, 1 год
Змістовий модуль 2. Діагностика майна, виробничого потенціалу та фінансового стану підприємства.		
6	Діагностика майна підприємства, 4	Діагностика майна підприємства, 1

	год	год
7	Управлінська діагностика, 2 год	Управлінська діагностика
8	Діагностика виробничого потенціалу підприємства, 2 год	Діагностика виробничого потенціалу підприємства, 1 год
9	Фінансова діагностика, 4 год	Фінансова діагностика, 1 год
10	Діагностика економічної безпеки підприємства, 2 год	Діагностика економічної безпеки підприємства
11	Діагностика корпоративної культури підприємства, 2 год	Діагностика корпоративної культури підприємства

САМОСТІЙНА РОБОТА

Таблиця 2 – Загальний план самостійної роботи

№ з/п	Теми	Перелік завдань	*
1	2	3	4
Змістовий модуль 1. Діагностика конкурентного середовища підприємства			
1	Предмет і завдання дисципліни	<ul style="list-style-type: none"> Опрацювання теоретичних основ прослуханого лекційного матеріалу Опрацювання та підготовка огляду опублікованих у фахових та інших виданнях статей. Підготовка до виступу на семінарських заняттях Підготовка та оформлення схем, таблиць, графіків, діаграм, презентацій тощо Поглиблене вивчення літератури на задану тему та пошук додаткової інформації	1
2	Діагностика конкурентного середовища підприємства	<ul style="list-style-type: none"> Опрацювання теоретичних основ прослуханого лекційного матеріалу Опрацювання та підготовка огляду опублікованих у фахових та інших виданнях статей. Підготовка до виступу на семінарських заняттях Підготовка та оформлення схем, таблиць, графіків, діаграм, презентацій тощо Поглиблене вивчення	2, 3

		літератури на задану тему та пошук додаткової інформації	
3	Оцінювання стратегічного протистояння підприємств конкурентів	<ul style="list-style-type: none"> • Опрацювання теоретичних основ прослуханого лекційного матеріалу • Опрацювання та підготовка огляду опублікованих у фахових та інших виданнях статей. • Підготовка до виступу на семінарських заняттях • Підготовка та оформлення схем, таблиць, графіків, діаграм, презентацій тощо • Поглиблене вивчення літератури на задану тему та пошук додаткової інформації	4
4	Діагностика конкурентоспроможності підприємства	<ul style="list-style-type: none"> • Опрацювання теоретичних основ прослуханого лекційного матеріалу • Опрацювання та підготовка огляду опублікованих у фахових та інших виданнях статей. • Підготовка до виступу на семінарських заняттях • Підготовка та оформлення схем, таблиць, графіків, діаграм, презентацій тощо • Поглиблене вивчення літератури на задану тему та пошук додаткової інформації	5
5	Діагностична конкурентоспроможність продукції	<ul style="list-style-type: none"> • Опрацювання теоретичних основ прослуханого лекційного матеріалу • Опрацювання та підготовка огляду опублікованих у фахових та інших виданнях статей. • Підготовка до виступу на семінарських заняттях • Підготовка та оформлення схем, таблиць, графіків, діаграм, презентацій тощо • Поглиблене вивчення літератури на задану тему та пошук додаткової інформації	6,7

		<ul style="list-style-type: none"> • Підготовка до модульного контролю	
Змістовий модуль 2. Діагностика майна, виробничого потенціалу та фінансового стану підприємства			
6	Діагностика майна підприємства	<ul style="list-style-type: none"> • Опрацювання теоретичних основ прослуханого лекційного матеріалу • Опрацювання та підготовка огляду опублікованих у фахових та інших виданнях статей. • Підготовка до виступу на семінарських заняттях • Підготовка та оформлення схем, таблиць, графіків, діаграм, презентацій тощо • Поглиблене вивчення літератури на задану тему та пошук додаткової інформації	8, 9
7	Управлінська діагностика	<ul style="list-style-type: none"> • Опрацювання теоретичних основ прослуханого лекційного матеріалу • Опрацювання та підготовка огляду опублікованих у фахових та інших виданнях статей. • Підготовка до виступу на семінарських заняттях • Підготовка та оформлення схем, таблиць, графіків, діаграм, презентацій тощо • Поглиблене вивчення літератури на задану тему та пошук додаткової інформації	10
8	Діагностика виробничого потенціалу підприємства.	<ul style="list-style-type: none"> • Опрацювання теоретичних основ прослуханого лекційного матеріалу • Опрацювання та підготовка огляду опублікованих у фахових та інших виданнях статей. • Підготовка до виступу на семінарських заняттях • Підготовка та оформлення схем, таблиць, графіків, діаграм, презентацій тощо • Поглиблене вивчення	11

		літератури на задану тему та пошук додаткової інформації	
9	Фінансова діагностика	<ul style="list-style-type: none"> • Опрацювання теоретичних основ прослуханого лекційного матеріалу • Опрацювання та підготовка огляду опублікованих у фахових та інших виданнях статей. • Підготовка до виступу на семінарських заняттях • Підготовка та оформлення схем, таблиць, графіків, діаграм, презентацій тощо • Поглиблене вивчення літератури на задану тему та пошук додаткової інформації	12, 13
10	Діагностика економічної безпеки підприємства	<ul style="list-style-type: none"> • Опрацювання теоретичних основ прослуханого лекційного матеріалу • Опрацювання та підготовка огляду опублікованих у фахових та інших виданнях статей. • Підготовка до виступу на семінарських заняттях • Підготовка та оформлення схем, таблиць, графіків, діаграм, презентацій тощо • Поглиблене вивчення літератури на задану тему та пошук додаткової інформації • Підготовка до модульного контролю • Систематизація вивченого матеріалу перед іспитом	14
11	Діагностика корпоративної культури підприємства	<ul style="list-style-type: none"> • Опрацювання теоретичних основ прослуханого лекційного матеріалу • Опрацювання та підготовка огляду опублікованих у фахових та інших виданнях статей. • Підготовка до виступу на семінарських заняттях • Підготовка та оформлення схем, таблиць, графіків, діаграм,	15

		презентацій тощо	
		<ul style="list-style-type: none"> • Поглиблене вивчення літератури на задану тему та пошук додаткової інформації	

* кінцеві термини підготовки (тижні навчання)

РЕКОМЕНДОВАНІ ІНФОРМАЦІЙНІ ТА НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНІ ДЖЕРЕЛА

1. Лекції з дисципліни «Економічна діагностика» для студентів спеціальності 076 «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність» денної та заочної форм навчання / Укл. Ткаченко А.М., Пожуєва Т.О. – Запоріжжя: ЗНТУ, 2018. (електронний варіант).
2. Методичні вказівки до практичних занять з дисципліни «Економічна діагностика» для студентів спеціальності "Підприємництво, торгівлі та біржової діяльності" всіх форм навчання /Укл.: Ткаченко А.М., Пожуєва Т.О. – Запоріжжя: ЗНТУ, 2019. – 34 с.
3. Методичні вказівки до виконання самостійної роботи з дисципліни «Економічна діагностика» для студентів спеціальності "Підприємництво, торгівлі та біржової діяльності" всіх форм навчання /Укл.: Ткаченко А.М., Пожуєва Т.О. – Запоріжжя: ЗНТУ, 2019. – 34 с.
4. Методичні вказівки до виконання контрольної роботи з дисципліни «Економічна діагностика» для студентів спеціальності 076 «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність» заочної форми навчання / Укл. Ткаченко А.М., Пожуєва Т.О. – Запоріжжя: ЗНТУ, 2018. (електронний варіант).

Література

1. Кривов'язюк І. В. Економічна діагностика. 2-ге вид. [текст]: навч. посіб. / І.В. Кривов'язюк. – К.: Центр учбової літератури, 2017. – 456 с.
http://pdf.lib.vntu.edu.ua/books/2017/ek_diagn_kryvovayz.pdf
2. Атюшкіна В.В., Бурко Я.В., Галгаш Р.А. Економічна діагностика: навч. посібник.– К.: Аграр Медиа Груп, 2018. – 234 с.
<http://dspace.snu.edu.ua:8080/jspui/bitstream/123456789/2148/1/%D0%9D%D0%B0%D0%B2%D1%87%20%D0%BF%D0%BE>

[%D1%81%D1%96%D0%B1%D0%BD%D0%B8%D0%BA
%20%D0%95%D0%94%202018 11%20%281%29.pdf](#)

3. Плани практичних занять і завдання для самостійної роботи з навчальної дисципліни «Економічна діагностика та аналітика у бізнес-консультуванні» для студентів другого (магістерського) рівня вищої освіти галузі знань 05 «Соціальні та поведінкові науки» спеціальності 051 «Економіка» спеціалізації «Бізнесконсалтинг» заочної форми навчання / уклад. Г. І. Базецька. Харків: Нац. юрид. ун-т ім. Ярослава Мудрого, 2019. 48 с.
http://nulau.edu.ua/materials/files/economic_theory/0098/01.pdf
4. Кривов'язюк І. В. Економічна діагностика. 2-ге вид. [текст]: навч. посіб. / І. В. Кривов'язюк. – К.: Центр учбової літератури, 2017. – 456 с.
http://pdf.lib.vntu.edu.ua/books/2017/ek_diagn_kryvovayz.pdf
5. Посилкіна, О. В. Економічна діагностика : навч. посіб. для студентів економічних спец. / О. В. Посилкіна, К. С. Світлична. – Х. : Вид - во НФаУ, 2014.– 333 с.
<https://dSPACE.nuph.edu.ua/bitstream/123456789/6191/1/%d0%95%d0%ba%d0%be%d0%bd%d0%be%d0%bc%d1%96%d1%87%d0%bd%d0%b0%20%d0%b4%d1%96%d0%b0%d0%b3%d0%bd%d0%be%d1%81%d1%82%d0%b8%d0%ba%d0%b0%20.pdf>
6. Потенціал і розвиток бізнесу: навч. посіб. / За ред. О. М. Полінкевич, Л. В. Шостак. – Луцьк : Вежа-Друк, 2019. – 592 с.
https://evnuir.vnu.edu.ua/bitstream/123456789/16668/1/PRB_Veza_2019.pdf
7. Блоконенко Г.В. Тести з курсу „Економічна діагностика” для студентів спеціальності 8.050107 усіх форм навчання. - Х.: Вид-во ХНЕУ, 2005. - 40 с.
8. Иванов Ю.Б. Конкурентоспособность предприятия: оценка, диагностика, стратегия / Ю.Б. Иванов, А.Н. Тищенко, Н.А. Дробитько, О.С. Абрамова. - Х.: Изд-во ХНЕУ, 2004. - 256 с.
9. Фролова Л.В. Економічна діагностика діяльності підприємств: методичний та практичний інструментарій: Навч. посіб. / [Л.В. Фролова, О.О. Микитенко, С.О. Ермак, Л.В. Іванова]. - Донецьк: ДонНУЕТ ім. М. Туган-Барановського, 2007. - 158 с.
10. Загорна Т.О. Економічна діагностика: Навч. посіб. / Т.О. Загорна. - К.: Центр учбової літератури, 2007. - 400 с.

11. Косинчук Т.В. Економічна діагностика: Навч. посіб. / [Т.В. Косинчук, В.В. Лук'янова, Н.Л. Майорова, В.В. Швид]. - Львів: Новий Світ. - 2000, 2007.-452 с.
12. Бердникова Т.Б. Анализ и диагностика финансово-экономической деятельности предприятия: учеб. пособие. / Т.Б. Бердникова. - М.: ИНФРА -М, 2002.-215 с.
13. Цал-Цалко Ю.С. Фінансовий аналіз: підручник / Ю.С. Цал-Цалко. - К.: Центр учбової літератури, 2008. - 566 с.
14. Костенко Т.Д. Економічна діагностика. Практикум / [Т.Д. Костенко, А.А. Герасимов, В.С.Рижиков, О.К. Добикіна, С.В. Касьянюк]. – К.: Центр учбової літератури, 2007. – 186 с.
15. Гетьман О.О. Економічна діагностика: навчальний посібник для студентів вищих навчальних закладів / О.О. Гетьман, В.М. Шаповал. – К.: Центр навчальної літератури, 2007. – 307 с.
16. Абрютіна М.С. Экспресс-анализ бухгалтерской отчетности: Методика. Практические рекомендации. - М.: Дело и Сервис, 1999. - 190 с.
17. Афанасьев Н.В. Экономика предприятия: Учеб.- метод. пособие для самоств. изуч. дисцип. / Н.В. Афанасьев, А.Б. Гончаров; Под ред. проф. Н.В. Афанасьева. - Х.: ИД «ИНЖЕК», 2004. -410 с.
18. Герасимчук В.Г. Стратегічне управління підприємством. Графічне моделювання: Навч. посібник. - К.: КНЕУ, 2000. - 360 с.
19. Забродский В. А. Диагностика финансовой устойчивости функционирования производственно-экономических систем / В. А. Забродский, Н.А. Кизим. - Х.: Бизнес-Информ, 2000. - 108 с.
20. Иванов Ю.Б. Конкурентоспособность предприятия: оценка, диагностика, стратегия / Ю.Б. Иванов, А.Н. Тищенко, Н.А. Дробитько, О.С. Абрамова; Под ред. проф. Ю.Б. Иванова. - Х.: Изд-во ХНЗУ, 2004. - 256 с.
21. Капустин П.А. Экспресс-оценка готовности компании к самостоятельной разработке и реализации программы реструктуризации / www.consulting.ru
22. Немцов В.Д. Стратегічний менеджмент: Навч. посібник / В.Д. Немцов, Л.Є. Довгань. - К.: ТОВ „УБПК „ЕксОб“, 2002. - 560 с.
23. Портер М. Стратегія конкуренції / Пер. з англ. А. Олійника, Р. Сльського. - К.: Основи, 1997. - 390 с.

24. Терещенко О.О. Фінансова діяльність суб'єктів господарювання: Навч. Посібник / О.О. Терещенко. - К.: КНЕУ, 2003. - 554 с.
25. Томпсон А. А., Стрикленд А.Дж. Стратегический менеджмент. Искусство разработки и реализации стратегии: Учебник для вузов / Пер. с англ. Под ред. Л.Г. Зайцева, М.И. Соколовой. - М.: Банки и биржи: ЮНИТИ, 1998.-576 с.
26. Уолш К. Ключові фінансові показники. Аналіз та управління розвитком підприємства: Пер. з англ. / К. Уолш. - К.: Всесвіт; Наукова думка, 2001. - 368 с.
27. Фатхутдинов Р.А. Управление конкурентоспособностью организации: Учебное пособие / Р.А. Фатхутдинов. - М.: Изд-во «Эксмо», 2004. - 544 с.
28. Экономическая стратегия фирмы: Учебное пособие / Под ред. д.э.н., проф. А.Г. Градова. - 2-е изд., испр. и доп. - СПб.: Спец. лит-ра, 1999. – 589 с.
29. Marion A. Le Diagnostic d'Enterprise. Paris: Economica, 1993. - 324 с.
30. Конституція України. Документ 254к/96-ВР, чинний, поточна редакція — Редакція від 01.01.2020, підстава - 27-ІХ // Відомості Верховної Ради України (ВВР), 1996, № 30, ст. 141 [Електронний документ]. – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/254%D0%BA/96-%D0%B2%D1%80#Text>
31. Статистична інформація / Державна служба статистики України [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.ukrstat.gov.ua/>
32. Законодавство України / Сайт Верховної Ради України [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://rada.gov.ua>
33. Портал, присвячений ключовим аспектам сучасного менеджменту та професійного розвитку управлінців http://www.management.com.ua/about_r.php
34. Портал дослідження інноваційних проектів та новин <http://www.swot-analysis.ru>
35. AC Crowe Ukraine — одна з провідних українських компаній з надання професійних послуг — аудиторських, консалтингових та податкових. Повноправний член міжнародної аудиторської мережі Crowe Global. <https://croweac.com.ua/uk/konsaltyng/?gclid=CjwKCAjwwqaGBhBKEiwAMk->

[FtAxsaaNLMcBQ](#)

[Q_y6ZdUqq ZgYrhPO 6aEDullh0334EmdHuSwOalSxoCc IQAvD BwE](#)

ОЦІНЮВАННЯ

Під час викладання курсу використовуються такі методи навчання:

- розповідь – для оповідної, описової форми розкриття навчального матеріалу;
- пояснення – для розкриття сутності певного явища, закону, процесу;
- бесіда – для усвідомлення за допомогою діалогу нових явищ, понять;
- ілюстрація для розкриття предметів і процесів через їх символічне зображення (малюнки, схеми, графіки);
- практична робота – для використання набутих знань у розв'язанні практичних завдань;
- аналітичний метод – практичного розкладу цілого на частини з метою вивчення їх суттєвих ознак;
- індуктивний метод – для вивчення явищ від одиничного до загального;
- дедуктивний метод – для вивчення навчального матеріалу від загального до окремого, одиничного;
- проблемний виклад матеріалу – для створення проблемної ситуації.

Для студентів денної та заочної форми навчання: усне опитування на практичних заняттях, аудиторне розв'язання завдань, тестування

Формування системи теоретичних і практичних знань та навичок щодо управління господарюючими суб'єктами певної галузі національної економіки у кризових ситуаціях та запобігання їх виникненню; розв'язання комплексних завдань стратегічного розвитку та організація дієвої системи управління.

Засобами оцінювання та методами демонстрування результатів навчання є іспит.

Поточний контроль знань студентів з дисципліни «Психологія управління та конфліктологія» являє собою оцінку рівня виконаних:

а) практичних занять:

- поточний контроль (вибіркове опитування теоретичного матеріалу та розв'язання аудиторних завдань);
- оцінка самостійних завдань;

б) тестування із змістовного модулю.

За дисципліною «Психологія управління та конфліктологія» передбачено два змістовних модулі. Поточний контроль знань студентів складається з 60 балів за кожним змістовним модулем, які розподілені за видами занять: лекційні, практична, самостійна робота. Модульний контроль містить виконання тестових завдань та складається з максимальної оцінки 40 балів. Поточний та модульний контроль знань, у підсумку, дають змогу студенту отримати 100 балів за кожен змістовний модуль. Отримані за кожен змістовний модуль бали підсумовуються та діляться на 2.

Підсумковий контроль (іспит) передбачає відмову студента від результатів поточного контролю (або з різних поважних причин неможливість отримання балів за поточний контроль) та за письмовою заявою і ухваленням деканату студент має право скласти іспит. При цьому, результати модульного контролю знань зберігаються. Завдання іспиту складають 60 балів. Результати іспиту та модульний контроль знань, у підсумку, дають змогу студенту отримати 100 балів за результатами вивчення дисципліни.

КРИТЕРІЇ ПОТОЧНОЇ ОЦІНКИ ЗНАНЬ СТУДЕНТІВ

Опрацювання опорного конспекту лекцій:

Опорний конспект лекції (ОКЛ) – вид навчально-методичного посібника, в якому у стислому та системному вигляді викладений основний теоретичний матеріал у формі основних понять і положень, що структурно й логічно пов'язані між собою. Дані поняття та положення є лише опорними сигналами, вони вимагають пояснень і визначень, що мають опрацювати (конспект, записи, фото демонстраційних матеріалів) студенти під час лекції. Його опрацювання сприяє системному та глибокому засвоєнню навчального матеріалу, дозволяє простежити структурні зв'язки між різними поняттями, положеннями, концепціями, проблемами, теоріями тощо. Кожний студент повинен мати ОКЛ на лекціях і вести в ньому записи власноруч. Під час аудиторної роботи з ОКЛ студенти записують основні тези лекції та пояснення викладача у визначеному в конспекті полі. Опрацювання окремої теми за ОКЛ може бути у формі: складання тестових завдань на основі конспекту лекцій та самостійного доопрацювання теми; складання глосарію наукових термінів до кожної теми зі структури дисципліни. Відвідування студентом лекції, ведення ОКЛ, його опрацювання, участь в активному обговоренні дискусійних питань, обґрунтування власної точки зору за проблемними напрямками, співавторство з лектором у підготовці лекційного заняття та його проведення з використанням інтерактивних технологій навчання мотивується викладачем та дає студенту можливість отримати взагалі до 30 балів за обидва змістовні модулі: в першому змістовному модулі – 12 балів, у другому змістовному модулі – 18 балів.

Робота на практичних заняттях:

Під час практичних занять студенти усно доповідають на обрані питання, дають відповіді на додаткові питання викладача, доповнюють один одного за різними питаннями практичного заняття, демонструють результати самостійної підготовки до заняття, виконують письмові самостійні роботи, повідомляють актуальну інформацію про події у будівельній сфері, наводять приклади успішної та кризової діяльності будівельних підприємств, приймають участь в обговоренні практичних питань, вирішують ситуаційні вправи, приймають участь у підготовці практичного заняття у співавторстві з викладачем, допомагають іншим студентам оволодіти знаннями, використовують сучасні інтерактивні методи отримання знань. Така активна робота студента на занятті оцінюється в максимум 8 балів. Така форма надає студенту можливість отримати максимум: 24 бали в першому змістовному модулі та 32 балів у другому змістовному модулі.

Критерії оцінки на практичному занятті

Бали	Критерії оцінки
8	У повному обсязі володіє навчальним матеріалом, вільно самостійно та аргументовано його викладає під час відповідей, глибоко та всебічно розкриває зміст теоретичних питань та практичних завдань, дає повні та зрозумілі відповіді на додаткові питання викладача, доповнює відповіді інших студентів за різними питаннями практичного заняття, демонструє результати самостійної підготовки до заняття, доповідає актуальну інформацію про економічні аспекти будівництва, приймає участь у підготовці практичного заняття у співавторстві з викладачем дисципліни, допомагає іншим студентам оволодіти знаннями, використовує сучасні інтерактивні методи отримання знань.
7	У повному обсязі володіє навчальним матеріалом, вільно самостійно та аргументовано його викладає під час відповідей, глибоко та всебічно розкриває зміст теоретичних питань та практичних завдань, дає повні та зрозумілі відповіді на додаткові питання викладача, доповнює відповіді інших студентів за різними питаннями практичного заняття, демонструє результати самостійної підготовки до заняття, доповідає актуальну інформацію про економічні аспекти будівництва, допомагає іншим студентам оволодіти знаннями.
6	У повному обсязі володіє навчальним матеріалом, вільно самостійно та аргументовано його викладає під час відповідей, глибоко та всебічно розкриває зміст теоретичних питань та практичних завдань, дає зрозумілі відповіді на додаткові питання викладача, доповнює відповіді інших студентів за різними питаннями практичного заняття, демонструє результати самостійної підготовки до заняття, доповідає актуальну інформацію про економічні аспекти будівництва.
5	У повному обсязі володіє навчальним матеріалом, вільно самостійно та аргументовано його викладає під час усних виступів або письмових відповідей, глибоко та всебічно розкриває зміст теоретичних питань та практичних завдань, активний, часто виступає і часто задає питання; активно, дуже добре працює в парі/групі/команді.
4	У повному обсязі володіє навчальним матеріалом, вільно самостійно та аргументовано викладає під час усних виступів або письмових відповідей, розкриває зміст теоретичних питань та практичних завдань, активний, часто виступає і часто задає питання.
3	Володіє навчальним матеріалом, виконує більшість завдань практичних занять і домашньої/самостійної роботи, іноді виступає і задає питання; добре працює в парі/групі/команді.
2	Частково володіє навчальним матеріалом, іноді виконує завдання практичних занять; іноколи виступає і задає питання; не дуже добре працює в парі/групі/команді.
1	Не володіє навчальним матеріалом, іноді виконує завдання практичних занять; іноколи виступає і задає питання; не дуже добре працює в

	парі/груп/команді.
0	Не володіє навчальним матеріалом, зовсім не виконує завдання практичних занять; інколи виступає і задає питання; відмовляється працювати в парі/груп/команді.

Самостійна робота:

Виконання самостійної роботи можливе у вигляді реферату в письмовій формі та у формі усної доповіді на практичному занятті. Така форма надає студенту можливість отримати максимум 24 бали в першому змістовому модулі та 10 балів у другому змістовому модулі.

Критерії оцінки самостійного завдання

1 змістовий модуль	2 змістовий модуль	Критерії оцінки
19-22	10-12	У повному обсязі володіє матеріалом, вільно та аргументовано його викладає, висловлює власний погляд на проблеми, глибоко та всебічно розкриває зміст теоретичних питань, використовуючи при цьому обов'язкову та додаткову літературу, опрацьовує наукові джерела.
14-18	7-9	Достатньо повно володіє матеріалом, обґрунтовано його викладає під час усних виступів, переважно розкриває зміст теоретичних питань, використовуючи обов'язкову літературу. Але при викладанні деяких питань не вистачає достатньої глибини та аргументації, допускаються при цьому окремі несуттєві неточності та незначні помилки.
10-13	4-6	В цілому, володіє матеріалом, викладає його основний зміст під час усних виступів, але без глибокого всебічного аналізу, обґрунтування та аргументації, без використання необхідної літератури, допускаючи при цьому окремі суттєві неточності та помилки.
6-9	2-3	Частково володіє матеріалом. Фрагментарно, поверхово (без аргументації та обґрунтування) викладає його під час усних виступів, з вимозі викласти зміст більшості питань теми під час усних виступів, допускаючи при цьому суттєві неточності та помилки, здає на перевірку письмову реферативну роботу. Не відповідає на додаткові питання.
1-5	1	Здає на перевірку письмову реферативну роботу, яка оформлена не за стандартами та зміст питань не достатньо розкриває їх назву. Відмова від відповіді на будь-які основні та додаткові питання.
0	0	Не виконав завдання, відсутність усної або письмової роботи.

МОДУЛЬНИЙ КОНТРОЛЬ знань студентів здійснюється через проведення аудиторних письмових контрольних робіт (тестів). В структурі вивчення дисципліни виділено два змістові модулі, за змістом яких складено тестові завдання та включено до кожної модульної контрольної роботи. Студент складає письмовий модульний контроль та має можливість набрати максимум 40 балів. Правильна відповідь на 10 тестових питань оцінюється в 2 бали кожна та 2 задачі по 10 балів кожна.

ПІДСУМКОВИЙ МОДУЛЬНИЙ КОНТРОЛЬ знань студентів означає поступове накопичення балів від одного поточного модульного контролю до іншого та, в кінцевому рахунку, отримання загального підсумкового балу.

Згідно з дючою в університеті системою комплексної діагностики знань студентів, з метою стимулювання планомірної та систематичної навчальної роботи, оцінка знань студентів здійснюється за 100-бальною системою.

Кожен змістовий модуль оцінюється за 100-бальною системою. Отримані за кожен змістовий модуль бали підсумовуються та діляться на 2.

КРИТЕРІЙ ОЦІНКИ НА ІСПИТ:

Три питання потребують змістовної відповіді, кожна з них розкриває сутність того чи іншого поняття або теоретичного положення (оцінюється від 0 до 20 балів за кожне питання). Максимальна кількість складає 60 балів.

16-20 балів отримують студенти, які повністю розкрили сутність поняття, дали його чітке визначення або проаналізували та зробили висновок з конкретного теоретичного положення.

11-15 балів отримують студенти, які правильно, але не повністю дали визначення поняття або поверхово проаналізували та зробили висновок з теоретичного положення.

6-10 балів отримують студенти, які правильно, але лише частково визначили те чи інше поняття або поверхово проаналізували та зробили висновок з теоретичного положення.

0-5 балів отримують студенти, які частково і поверхово визначили те чи інше поняття або сформулювали висновок з теоретичного положення, допустивши неточності та помилки.

Сума балів, накопичених здобувачем вищої освіти за виконання всіх видів поточних навчальних завдань на лекційних та практичних заняттях, за виконання самостійного завдання, за модульний контроль та підсумковий контроль (або отримані при складанні іспиту) свідчить про ступінь оволодіння ним програмою навчальної дисципліни на конкретному етапі її вивчення. Впродовж семестру студенти можуть набрати від 0 до 100 балів, що переводяться у національну шкалу оцінювання і відповідно у шкалу ЄКТС. Кількість балів відповідає певному рівню засвоєння дисципліни.

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за	Оцінка	Оцінка за національною шкалою
---------------	--------	-------------------------------

всі види навчальної діяльності	ECTS	для іспиту, практики	для іспиту
90-100	A	відмінно	зараховано
85-89	B	добре	
75-84	C		
70-74	D	задовільно	
60-69	E		
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
1-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

ПОЛІТИКИ КУРСУ

Політика щодо відвідування навчальних занять.

Згідно з «Положенням про порядок оцінювання рівня навчальних досягнень студентів ...» студенти мають обов'язково бути присутніми на заняттях. Студент, який з поважних причин, підтверджених документально, не був відсутній на семінарському занятті, має право на відпрацювання у двотижневий термін після повернення до навчання. Студент, який не використав надане йому право у встановлений термін або пропустив заняття без поважних причин, отримує за кожне пропущення заняття 0 балів. Студенти, які навчаються за індивідуальним графіком, мають в повному обсязі виконати додаткові індивідуальні завдання, попередньо узгодивши їх з викладачем. Присутність на модульній контрольній роботі є обов'язковою. У випадку відсутності студента на проміжному контролі з поважної причини, підтвердженої документально, йому призначається інша дата складання модульної контрольної роботи

Політика академічної доброчесності

Студенти мають дотримуватись правил академічної доброчесності відповідно до політики дотримання академічної доброчесності, що визначається Кодексом академічної доброчесності Національного університету «Запорізька політехніка»

https://zp.edu.ua/uploads/dept_nm/Nakaz_N253_vid_29.06.21.pdf

Наявність академічного плагіату в студентських роботах є підставою для виставлення негативної оцінки. Списування студентів під час проведення модульної контрольної роботи є підставою для дострокового припинення її складання та виставлення негативної оцінки

ТЕХНІЧНІ ВИМОГИ ДЛЯ РОБОТИ НА КУРСІ

Moodle - щоб мати доступ до навчально-методичних розробок курсу необхідно мати особистий доступ до університетської навчальної платформи

Zoom - для роботи на лекціях та консультаціях

Viber, Telegram – для поточної роботи та дублювання Zoom-посилань

пакет Office для Microsoft чи відповідні доданки на телефоні - для опрацювання лекційного матеріалу та підготовки рефератів та презентацій, окремо Excel та Power BI для роботи з АСУ.

YouTube – записи лекцій та додаткові матеріали, особливо щодо поточної ситуації

Facebook – додаткові матеріали до лекцій

TikTok, Instagram - додаткові матеріали до лекцій та редагування власних сторінок для просунення особистих цілей та обговорення психологічних тригерів для роботи та взаємодії із співробітниками

Trello для нотаток для роботи із системою Kanban

Робота через e-mail для даного курсу непродуктивна